

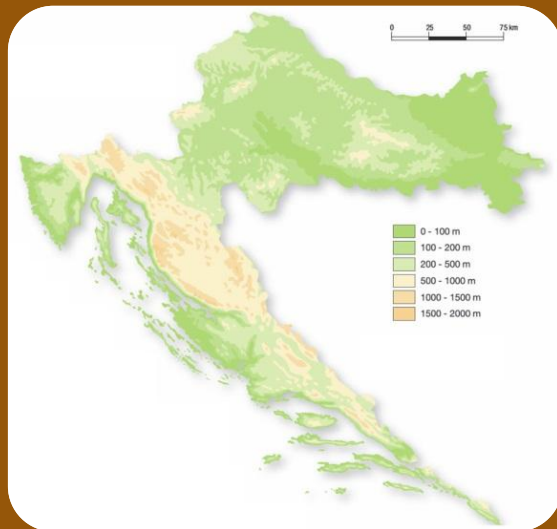
Tematsko ponavljanje: Reljef Hrvatske

Kristina Ibrahimović, prof.

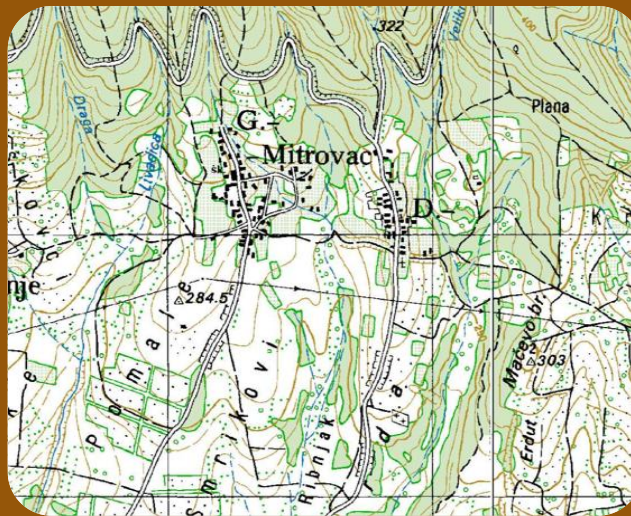
Međužupanijski stručni skup za učitelje i
nastavnike geografije, Osijek (30.6.2016.)

Geografske karte:

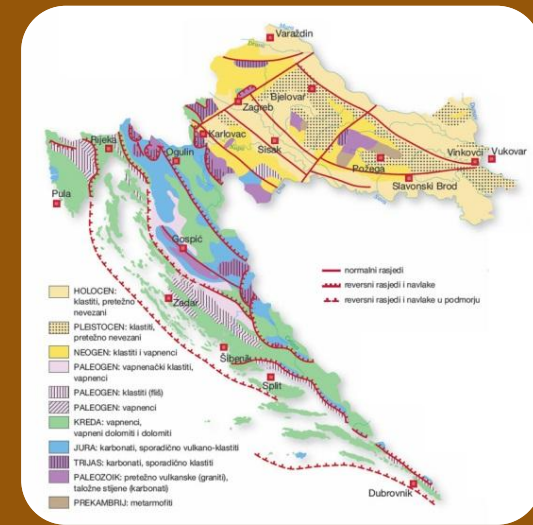
Hipsometrijska karta

Topografska karta

Geološka karta

1. SKUPINA

Zadatci:

- 1) Sortirajte zadane stijene prema postanku.
(Pokus: topivost karbonatnih stijena)
- 2) Nadopunite zadanu tablicu.

VRSTE STIJENA	PROSTORI U HRVATSKOJ (navedite nekoliko karakterističnih područja)
SEDIMENTNE	Panonsko-peripanonska, Gorska i Primorska Hrvatska
MAGMATSKE	Papuk, Medvednica, Brusnik, Jabuka
METAMORFNE	Slavonske gore, Medvednica, dijelovi Korduna

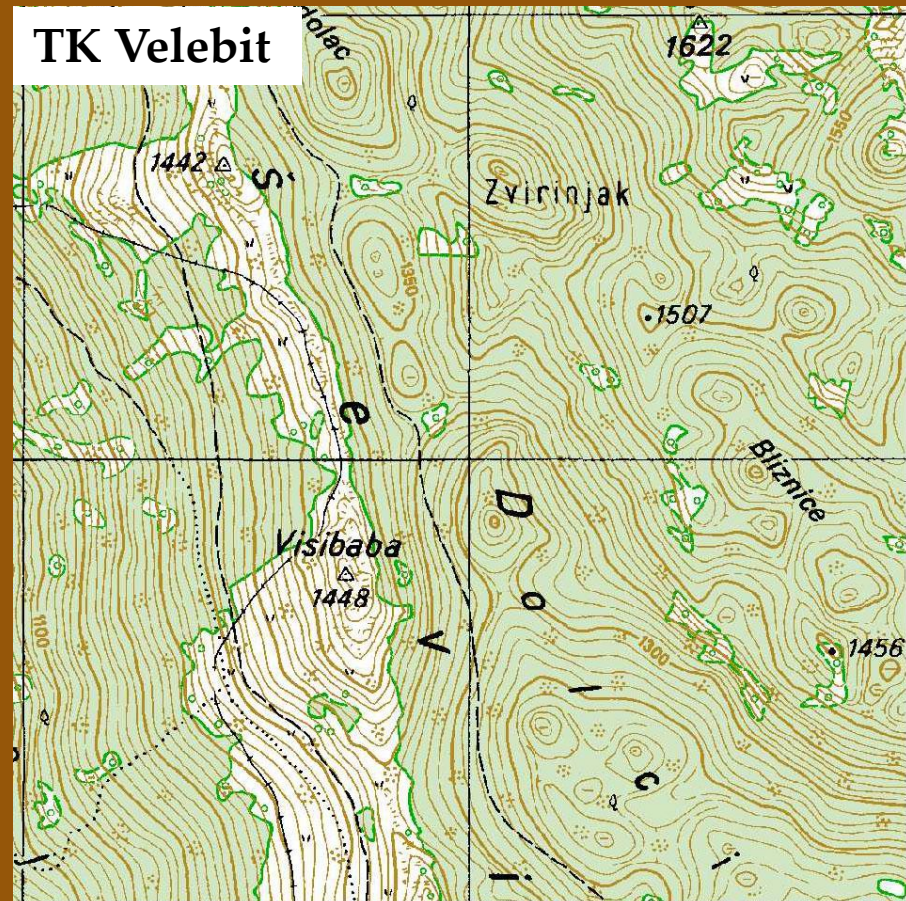
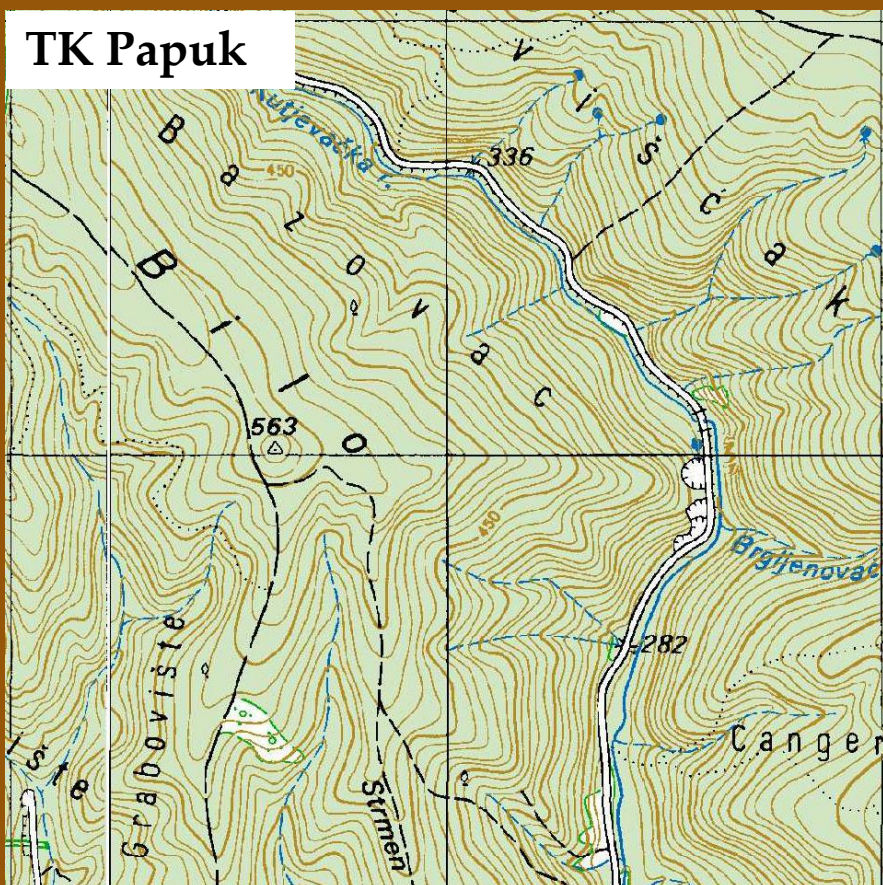
ISHODI UČENJA

- prepoznati vrste karata koje prikazuju reljef
- razlikovati pojedine vrste stijena i smjestiti ih u područja u kojima se pojavljuju
- pokusom ispitati i demonstrirati topivost karbonatnih stijena

2. SKUPINA

Zadatci:

- 1) Na topografskim kartama TK 1:25 000 Papuk i TK 1:25 000 Velebit, usporedite hipsometrijske odnose (ekvidistanca iznosi 10 m).
- 2) Precrtajte nekoliko topografskih znakova koji označavaju reljef te odredite njihovo značenje.

ISHODI UČENJA

- usporediti hipsometrijske odnose na topografskim kartama
- interpretirati isječke topografskih karata
- prepoznati i nacrtati topografske znakove koje prikazuju reljef

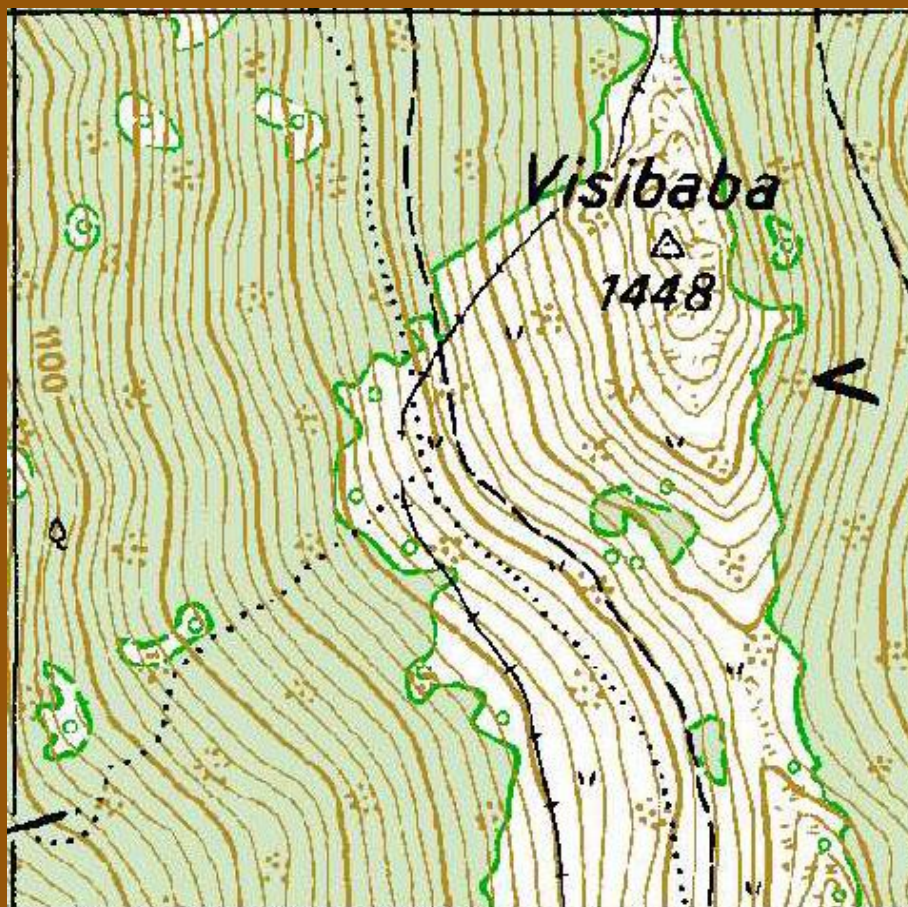
3) SKUPINA

Zadatci:

1) Što je energija reljefa?

2) Na isječku topografske karte TK Velebit 1:25 000 prikazana je površina od 1 km². Služeći se tablicom iz udžbenika, odredite kojoj kategoriji raščlanjenosti (m/ km²) bi pripadao zadani prostor.

Ekvidistanca za
TK 1:25 000
iznosi 10 m

VERTIKALNA RAŠČLANJENOST RELJEFA

Kategorija raščlanjenosti u m/km ²	Klasa reljefa
0-5	nizine
5-30	slabo raščlanjene ravnice
30-300	slabo do umjereno raščlanjen reljef
300-800	izrazito raščlanjen reljef

ISHODI UČENJA

- objasniti pojam energija reljefa
- izračunati energiju reljefa na isječku TK
- svrstati zadano područje u kategoriju reljefa prema vertikalnoj raščlanjenosti

4. SKUPINA

Zadatci:

- 1) Nadopunite zadanu tablicu.
- 2) Navedena područja pronađite na karti Hrvatske.

TIPOVI RELJEFA	PROSTORI: (nabrojite nekoliko primjera)	OBILJEŽJA: (naseljenost i gospodarsko iskorištavanje prostora)
POLOJI	Kopački rit, Jelas i Crnac polje, Lonjsko polje, Crna mlaka	Parkovi prirode, plodno uz melioraciju
LES/LESNE ZARAVNI	Đakovačka, Vukovarska, Baranjska, Susak, Unije	gusta naseljenost, vinogradi, voćnjaci
FLIŠ	Istra, Vinodol, Ravni kotari, Konavle...	gusta naseljenost, poljoprivreda
POLJA U KRŠU	Ličko, Gacko, Delničko, Sinjsko, Imotsko,Vrgoračko,	gusta naseljenost, poljoprivreda

Lonjsko polje

Baranjska lesna
zaravan

Flišna Istra

Gacko polje

5. SKUPINA

Zadatci:

1) Nadopunite zadanu tablicu.

TIPOVI RELJEFA	PROSTORI: (nabrojite nekoliko primjera)	OBILJEŽJA: (naseljenost i gospodarsko iskorištavanje prostora)
Uzvišenja od 200-500 m	Hrvatsko Zagorje, Bilogora, Vukomeričke gorice, Međimurske gorice	Gusta naseljenost (prisojne strane), vinogradi, voćnjaci
Uzvišenja od 500-1500 m	Slavonska sredogorja, Žumberak, Ivanščica, Kalnik Medvednica, Promina, Bukovica, Mosor, Moseć Ličko sredogorje...	Rijetka naseljenost, šume ili livade; zaštićena područja, turizam, planinarenje

2) Navedena područja pronađite na karti Hrvatske.

Bilogora

Hrvatsko Zagorje

Žumberak

Mosor

6. SKUPINA

Zadatci:

1) Nadopunite zadanu tablicu.

TIP RELJEFA	PROSTORI: (nabrojite nekoliko primjera)	OBILJEŽJA: (naseljenost i gospodarsko iskorištavanje prostora)
Planine ΛΛΛ	Dinara, Velebit, Kamešnica, Biokovo, Risnjak, Snježnik, Učka, Ćićarija, Velika Kapela, Mala Kapela, Plješivica...	Vrlo rijetko naseljena, šumska područja i livade; zaštićena područja (NP i PP) turizam, planinarenje

2) Ucrtajte planine na slijepu kartu znakom: ΛΛΛ
i upišite pokraj znaka njihov naziv.

naseljavanje

**gospodarsko
iskorištavanje**

**VALORIZACIJA
PROSTORA**

turizam

**zaštićena
područja**

ISHODI UČENJA

- razlikovati i navesti tipove reljefa prema zadanim skupinama
- demonstrirati reljefne oblika na geografskoj karti Hrvatske
- na slijepoj karti ucrtati dinarske planine
- navesti primjere valoriziranja tipova reljefa
- pročitati zanimljivosti o reljefnim fenomenima
- uočiti različito valoriziranje pojedinih reljefnih tipova u prostoru
- donijeti zaključak o važnosti zaštite reljefnih tipova i reljefnih fenomena

N
A
J
V
I
Š
E

P
L
A
N
I
N
E

H
R
V
A
T
S
K
E

5. V. Kapela - Bjelolasica

4. Plješivica- Ozeblin

3. Velebit – Vaganski vrh

2. Biokovo – Sv. Jure

1. Dinara – 1831 m

Izvor: Hrvatski planinarski savez

KOMPETENCIJE	ISHODI UČENJA
Geografska znanja i vještine	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati vrste karata koje prikazuju reljef • razlikovati pojedine vrste stijena i smjestiti ih u područja u kojima se pojavljuju • pokusom demonstrirati i ispitati topivost karbonatnih stijena • usporediti hipsometrijske odnose na topografskim kartama • interpretirati isječke topografskih karata • prepoznati i nacrtati topografske znakove za reljef • izračunati energiju reljefa i svrstati određeno područje u kategoriju reljefa prema raščlanjenosti • sortirati tipove reljefa prema zadanim skupinama i pokazati ih na karti Hrvatske • na slijepoj karti ucrtati dinarske planine • pročitati zanimljivosti vezane za pojedine reljefne fenomene • uočiti različito valoriziranje pojedinih reljefnih oblika u prostoru
Metodička kompetencija	<ul style="list-style-type: none"> • koristiti udžbenik, kartu Hrvatske • razvijati vještinu analize karata i donošenja zaključaka • unaprijediti vještinu interpretacije topografskih karata
Komunikacijska kompetencija	<ul style="list-style-type: none"> • razvijati suradnju i uspješnu komunikaciju u skupini • unaprijediti pismeno i usmeno izražavanje
Socijalna (i građanska) kompetencija	<ul style="list-style-type: none"> • potaknuti interes za samostalno istraživanje prostora Hrvatske • razvijati svijest o pozitivnim i negativnim utjecajima čovjeka na okoliš • razvijati vlastiti stav i potrebu za sudjelovanjem u rješavanju ekoloških problema Hrvatske

Literatura :

- Feletar, D., Vuk, R. (2014) Geografija 4: udžbenik za četvrti razred gimnazije. Zagreb: Meridijani.
- Jukopila, D., Kralj, V., M., Obradović Martinec, B. (2014): udžbenik četvrtom razredu gimnazije. Zagreb: Školska knjiga.
- Gall, H., Kralj, P., Slunjski, R. (2014): udžbenik četvrtom razredu gimnazije. Zagreb: Školska knjiga.
- Škrget, Đ., Kuvežić, H. (2014) Geografija 4: udžbenik za četvrti razred gimnazije. Zagreb: Alfa.
- Magaš, D., 2013: Geografija Hrvatske, Sveučilište u Zadru, Odjel za geografiju i Izdavačka kuća Meridijani, Zadar-Samobor.

Internetske adrese:

- www.dgu.hr (Državno geodetska uprava - topografske karte)
- www.hps.hr (planinarstvo) (31.10.2014.)
- www.geografija.hr (3.11.2014.)
- www.pp-lonjsko-polje.hr (2.11.2014.)
- www.croatia.hr (2.11.2014.)

Hvala na pozornosti!